

DRAUGAS

PERIODICALS
July 9, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, LIEPOS - JULY 9, 1999

90-IEJI METAI

Nr. 132
Kaina 50 c.

MIXED ADC 606
S183 P7 CRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07/08/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Istatymas dėl etninės kultūros neramina tautines mažumas

Vilnius, liepos 8 d. (Elta) — Lietuvos lenkų rinkimų akcijai atstovaujantys Seimo nariai — Janas Senkevičius ir Janas Mincevičius — kritikuoja Seimo priimtą Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo projektą. Ketvirtadienį spaudos konferencijoje jie sakė, kad juo siekiama sukurti „monotinę ir monokultūrinę valstybę“.

Parlamentarai apgailestavo, kad šiame dokumente nieko nekalbama apie tautinių mažumų kultūras. Jų nuomone, Tautinių mažumų įstatymas irgi neaprepią jų kultūrų.

J. Senkevičius ir J. Mincevičius ragins Seimą atidėti tokio dokumento priėmimą. Tačiau jeigu jis bus priimtas, jie ketina kreiptis į Lietuvos prezidentą, prašydami nepasirašyti jo ir grąžinti Seimui tobulinti. Lietuvos lenkų rinkimų akcijai atstovaujantys Seimo nariai neatmeta galimybės pasiūlyti kitą įstatymo projektą, aprepiantį kitų tautų kultūras.

J. Mincevičius pažymėjo, kad įstatymo pavadinimas neatitinka jo turinio. „Jis turėtų vadintis ne Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu, o Lietuvių etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu“, sakė parlamentarai. Jis pažymėjo, kad šis dokumentas reglamentuoja globą tik lietuvių kultūrai ir nieko nekalba apie kitų tautų kultūras. J. Mincevičiaus nuomone, tai prieštarauja demokratijos principams.

Seimo narys J. Senkevičius apgailestavo, kad įstatymo projekte Vilniaus kraštas — Vilnija — nėra laikomas atskiru etninio regionu.

Pasak jo, įstatymo projektas numato įkurti naujas institucijas — Etninės kultūros globos tarybą ir Etninės kultūros fondą. J. Senkevičius apgailestavo, kad juose nenumatytas nelietuviškų organizacijų atstovavimas.

Užsienio lietuviams — Lietuvos valstybės apdovanojimai

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus Mindaugo karūnavimo — Valstybės dienos proga apdovanojo eilę Lietuvai pusipelnusių žmonių, tarp kurių — ir grupelę užsienio lietuvių.

Prezidento liepos 1 dienos potvarkiu, „už nuopelnus Lietuvos valstybei ir už pastangas garsinant Lietuvos vardą pasaulyje bei padedant jai integruotis į pasaulio valstybių bendriją“, ordinais ir medaliais buvo apdovanoti:

Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 3-ojo laipsnio ordinu:

Stasys Baras — dainininkas, Lietuvos fondo garbės komiteto ir finansų komisijos narys (JAV);

Vaclovas Kleiza — Lietuvos Respublikos Garbės generalinis konsulas Čikagoje (JAV);

Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 4-ojo laipsnio ordinu:

Vytautas Jonas Bieliauskas — psichologas, JAV LB Krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas, daktaras (JAV);

Vytautas Čekanauskas — Lietuvos Respublikos Garbės generalinis konsulas Los Angeles (JAV);

Vytautas Kutkus — inžinierius, lietuviškos spaudos bendradarbis, ilgametis PLB valdybos ir JAV LB Krašto valdybos narys (JAV);

Haris Lapas — Lietuvos Respublikos Garbės generalinis konsulas Torontose (Kanada);

Vilgaile Lendraitienė — paramos Lietuvai organizacijos „Lithuanian Mercy Lift“ steigėja ir rėmėja (JAV).

Stasys Baras

Vaclovas Kleiza

Vilgaile Lendraitienė

Nuotr.: Nors ir verda aistringos diskusijos, Gruto miško pavyse jau „įtaisė“ daugiau kaip 50 sovietinio laikotarpio paminklų. Kairiau — „begalvį“ Leninas ir Feliksas Dzeržinskis, dešiniau — Stalinas. (Elta)

Buvęs ministras toliau kovoja su sovietiniais stabais

Vilnius, liepos 8 d. (BNS) — Seimo diskusijas dėl sovietmečio stabų parko pradėjęs parlamentarai Juozas Galdikas tikisi, kad Rolando Pakso vyriausybė pripažins ankstesnį kabinetą pažeidusį įstatymą ir atšauks nutarimus dėl skulptūrų perdavimo parką kuriančiam privačiam asmeniui.

Spaudos konferencijoje ketvirtadienį jis komentavo Seimo sprendimą grąžinti Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komitetui tobulinti daug visuomenės prieštaravimų sukėlusį nutarimo projektą dėl sovietmečio paminklų skulptūrų parko prie Druskininkų.

Konservatorius J. Galdikas teigia, kad Gedimino Vagnoriaus vyriausybė, 1998 m. gruodžio mėnesio nutarimu perduodama skulptūras konkursą nugalėtoji Viliumui Malinauskui, nesudarė panaudos sutarties, tuo pažeisdama Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, disponavimo ir naudojimo įstatymą.

Skulptūrų paroda rengiama nusausintoje Gruto pelkėje netoli Druskininkų.

*** Lenkijos nepaprastoji ir įgaliotoji ambasadorė** Eufemija Teichman, susitikusi su naujuoju vidaus reikalų ministru Česlovu Blažiu, ketvirtadienį pranešė, kad istorinio paveldo „Žalgirio mūšis“ rodymas Vilniuje pratęstas iki vasaros pabaigos. Lenkijos ambasadorė ir Lietuvos VR ministras apsvaistė šalių bendradarbiavimą, pasidžiaugė, kad sekmingai plėtojami policijos, pasienio ir priešgaisrinės apsaugos departamentų bendradarbiavimo ryšiai. E. Teichman padėkojo Č. Blažiui už gerą Jano Matejkos paveikslą „Žalgirio mūšis“ apsaugą ir pranešė, kad paveikslas rodymas pratęstas iki rugpjūčio 31 dienos (buvo numatyta baigti liepos 15 d.). Birželio 29 d. paveikslą buvo apžiūrėję 10,000 lankytojų. (Elta)

ciadienį po dvi valandas trukusių diskusijų grąžino parlamentui komitetui svarstyti nutarimo projektą dėl sovietmečio stabų parko.

Seimo posėdžių salėje vykusį svarstymą stebėjo maždaug 160 žmonių, atstovaujantių pokario rezistencijos, tremtinių ir politinių kalinių bei kitoms patriotinėms vertybėms organizacijoms.

Seimo kancleris Jurgis Razma žurnalistams sakė, kad nutarimo projektas tikriausiai bus toliau svarstomas rudens sesijoje.

LDDP galvoja jungtis į koaliciją su socialdemokratais

Vilnius, liepos 8 d. (BNS) — LDDP teigiamai vertintų socialdemokratų siūlymą jungtis į koaliciją, tačiau Centro sąjunga artimiausiu metu net neketina svarstyti tokio klausimo.

Socialdemokratų partijos tarybos posėdyje savaitgalį nuspręsta pradėti konsultacijas dėl galimos koalicijos su kitomis politinėmis jėgomis.

Socialdemokratams geriausia savo bendrininkais laiko Centro sąjungą ir LDDP, tačiau neatmeta galimybes.

*** Valstybės saugumo departamentas** paskelbė neturintis duomenų apie tai, kad buvęs premjeras Adolfas Šleževičius susijęs su kunigo Ričardo Mikutavičiaus kolekcijos neteisėtu pirkimu. Departamento generalinio direktoriaus Mečio Laurinkaus pasirašytame pranešime žinios skleidai pažymima, kad VSD „atsiriboja nuo bet kokių interpretacijų šiuo klausimu“. A. Šleževičius pats praėjusį šeštadienį viešai kreipėsi į M. Laurinką, prašydamas aiškiai įvertinti, ar jis yra susijęs su nužudytojo kunigo kolekcija. Jis pabrėžė priklausęs viešoniui kunigo bičiulių rateiui, ir todėl jį „tokie išvedžiojimai“ labai žeidžia. VSD pažymi, kad komentuoti R. Mikutavičiaus nužudymo ir jo kolekcijos pagrobimo medžiagą turi teisę tik šią bylą tirianti generalinė prokuratūra. (BNS)

Lietuvos keliautojai kanoja perplaukė Baltijos jūrą

Klaipėda, liepos 8 d. (BNS) — Trys lietuvių keliautojai ketvirtadienį popiet baigė plaukimą per Baltijos jūrą, pasiekę Švedijos uostą Kalmarą.

Vytautas Žalys, Vytautas Germanavičius ir Audrius Skurvydas lengva kanoja jūrą nuplaukė planuotus 400 kilometrų. Srovės bei vėjas kelionės, kaip buvo baiminamasi, nepašalino. Šį atstumą jie įveikė per 12 parų.

Iš Palangos trys keliautojai, lydimi jachtos, išplaukė birželio 26-os vakarą.

Atvykusius keliautojus Švedijos krante pasitiko gausus žurnalistų būrys.

D. Britanijos premjeras padėkojo G. Vagnoriui

Vilnius, liepos 8 d. (BNS) — Buvęs premjeras Gediminas Vagnorius gavo Didžiosios Britanijos ministro pirmininko Tony Blair laišką, kuriame dėkojama ir raginama didžiutis Lietuvos padaryta pažanga kelyje į Europos Sąjungą.

Neformaliame laiške į buvusį premjerą kreipiamasi „Gediminai“, o pasirašoma „Tony“.

„Aš pritariu Jūsų mintims dėl tolesnio mūsų bendradarbiavimo. Nuo to laiko, kai 1996 metais Jūs buvotė paskirtas ministru pirmininku, daug padaryta“, sakoma laiške. „Man malonu, kad Jums vadovaujant Lietuva žymiai suvienijė Europos Sąjungą.“

Seimo kancleris Jurgis Razma žurnalistams sakė, kad nutarimo projektas tikriausiai bus toliau svarstomas rudens sesijoje.

Laiške taip pat gimiama Lietuvos ūkio padėtis ir santykiai su Rusija bei pabrėžiama, kad tai pasididžiavimo verti pasiekimai.

G. Vagnorius sakė, jog tai įprasta vyriausybės vadovų mandagumo korespondencija. Kai dėl kreipimosi neformalumu, G. Vagnorius sakė galįs parodyti storą pluoštą užsienio vadovų laiškus, kuriuose kreipiamasi ir pasirašoma vardu.

Jis nekommentavo, apie koki tolesnį bendradarbiavimą laiške kalba britų darbių vadovas. Pasak G. Vagnoriaus, jam nebesant premjeru, draugiški ryšiai su užsienio politikais nenutrūksta.

*** Beveik du trečdaliai Lietuvos verslo elito** tikisi, kad naujoji Rolando Pakso vadovaujama vyriausybė dirbs geriau už senąją. Tokius rezultatus ketvirtadienį paskelbė viešosios tyrimų centras „Kas yra kas Lietuvoje“. 61 proc. apklaustųjų mano, kad naujasis ministrų kabinetas dirbs geriau už Gedimino Vagnoriaus vyriausybę, 17 proc. — dirbs kaip senoji, 1 proc. — blogiau už senąją. 44 proc. teigė, kad, esant naujai vyriausybei, litas bus pervaldintas, 41 proc. mano, kad to neįvyks, 15 proc. apklaustųjų sakė nežiną. (BNS)

mai vyks kitą pavasarį, o Seimo — kitą rudenį.

Pasak vienos paskutiniųjų apklausų, birželį už Centro sąjungą būtų balsavę apie 16 proc., už konservatorius ir socialdemokratų — maždaug 9 proc., už LDDP — apie 7 proc. rinkėjų.

KALENDORIUS

Liepos 9 d.: Algirdas, Algirdė, Antė, Leonas, Marcelina, Rytė, Veronika, Vida.

Liepos 10 d.: Amelija, Eirinė, Giltvinas, Prudencija, Rufina, Sekunda.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

ŽYMIEJI PIRMOJO LIEPOS SAVAITGALIO SPORTINIAI ĮVYKIAI

JAV Nepriklausomybės šventės ilgis savaitgalis buvo pilnas įvairių žymių sportinių įvykių, kurie sporto mėgėjus galėjo palepinti savo pobūdžiu bei įdomumu.

Lietuvių sporto mėgėjų dėmesys buvo nukreiptas į Parizį, kur liepos 3 d. vyko baigiamasis 31-ojo Europos vyrų krepšinio čempionato rungtynės. Net 60 metų praėjo nuo to atmintinų 1939-ųjų birželio mėnesio dienų, kai Lietuvos rinktinė su Amerikos lietuvių krepšininkų talka antrą kartą iš eilės tapo Europos vyrų čempionais.

Šių metų pirmenybės Prancūzijoje keleto metų bėgimo po 60 metų vėl užlipti ant aukščiausios pažymėjimų pakylės laiptelio šiose pirmenybėse, ypač po gražių laimėjimų „Eurolygoje“, o taip pat žinant, kad Lietuvos rinktinėje vėl žaidžia geriausias visų laikų Lietuvos krepšininkas Arvydas Sabonis.

Tačiau, deja, Sabonis maža tepadėjo, nes į baigiamą šią pirmenybių ketvertuką Lietuva nepateko. Ji ketvirtfinalyje

nusileido ne taip jau gresmingai Ispanijai, o daugiau negu 10 milijonų dolerių NBA lygoje per metus gaunantis Sabonis šiame susitikime su rinko daugiau baudų (5) negu taškų (3).

Liepos 3 d., kada Italija su Ispanija žaidė dėl aukso, Lietuva kovojo prieš Rusiją dėl 5-tos vietos, nors mūsų šalis jau buvo užsitikrinę kelialapi į olimpiadą Australijoje dieną ankščiau, iškėlė turkus. Rusai buvo nugalėti rekordine paskeme 103-72, tačiau ir toks didelis rezultatas vargu ar džiugina mūsų sporto mėgėjų Lietuvoje bei užsienyje, nes buvo praleista dekinga proga iškovoti aukso. Ši kartą ji sugriežė Italija, už savęs palikusi Ispaniją (gavo sidabrą) ir Jugoslaviją (bronzą). Kitos keturios pirmosios aštuonių komandų išsiriškavo taip: 5 – Lietuva, 6 – Rusija, 7 – Vokietija, 8 – Turkija. Kaip matome, ankščiau pirmųjų tarpe buvusios Kroatijos, su Toni Kuko priekyje, šiame aštuon-tuke nebėra.

E.Š.

TOMAS PUKŠTYS TAPO JAV ČEMPIONU

Čikagoje gimęs ir augęs Amerikos lietuvis Tomas Pukštys šeštą kartą tapo JAV čempionu ieties metime. Birželio 27 d. Eugene, Oregon valstijoje, pasibaigusiose JAV lengv. atletikos varžybose jis vėl pakartojė beveik kasmetinę savo pergalę, kurią pirmą kartą buvo pasiekęs 1992-aisiais.

JAV lengv. atletikos rinktinės narys dviejose olimpiadose T. Pukštys, šį kartą turėjo pasitenkinti gana kuklia paskeme – 256 pėdomis, nors jam patiam priklausantis JAV rekordas yra 285 pėdos 10 colių. Šiose pirmenybėse buvo išdalinta 20 aukso medalių ir vienas jų teko Tomui.

Tačiau antrą vietą užėmęs buvęs JAV ir pasaulio ieties metimo rekordininkas, 41 metų amžiaus veteranas Tom Petranoff, vėl grįžęs į aktyvųjį sportą, tenumetė 246 pėdas ir 9 colių.

31 metų amžiaus Tomą Pukštį šiemet persekioja traumos ir „juodos dienos“. Nors jis dalyvauja daugelyje varžybų įvairiuose pasaulio kontinentuose, tačiau šiemet Tomas dar toli gražu nėra pasiekęs savo bent vidutiniškos formos. Tik birželio 13 d. dideliame lengv. atletikos festivalyje Niurnberge, Vokietijoje, jis su 265 pėdomis ir 3.5 colių užėmė ketvirtą vietą.

Nuotykių Eugene miesto Hayward Field stadione

I šias varžybas atvykę Tomo tėvai, Romas ir Rasa Pukščiai, kurie daugelį metų moraliai (o anksčiau ir materialiai) rėmė savo sūnų žygius į pasaulinį sportą. Kadangi ieties metimas JAV (panašiai kaip ir kai kurios kitos lengv. atletikos rungtys, nėra populiarios), tad Tomui reikia ruošis partizanais – ieškoti lėšų treniruočiai, samdyti trenerius ir kt.

Pakviestas varžybose į Lietuvą

JAV ieties čempionas ir rekordininkas T. Pukštys sakė esąs pakviestas į didelės lengv. atletikos varžybas Lietuvoje, rengiamas liepos mėnesio antroje pusėje. Jis rimtai galvoja apie vykimą į jas, jei nebus kokių nors netikėtumų.

Pernai vasarą šis JAV čempionas ir rekordininkas dalyvavo Kaune vykusioje II Lietuvos Tautinėje olimpiadoje ir čia pagerino šią žaidynių rekordą, ietį nusiviesdamas 82.6 m. Tada, jo dėka, kitas ieties metikas iš Kauno Arūnas Jurkšas su 77.06 m. rezultatu pagerino Lietuvos rekordą.

Pats T. Pukštys, kalbėdamas apie savo pasiekimus, višada žurnalistas pasako, kad į šią rungtį jį pastūmėjusi jo tėvų žemė – Lietuva, nes joje prieš daugiau negu 15 metų viešėdamas pirmą kartą paėmė ietį ir ten gavo pirmąsias pamokas.

Beje, T. Pukštys Lietuvoje yra viešėjęs daugelį kartų. Jis tapo ir 1993 m. ten vykusio IV PLS žaidynių ieties metimo

Didžiojo tūkstantmečio taikos žygio (Great Millennium Peace Ride) dvišaliai aplink pasaulį dalyviai kuno kultūros ir sporto departamente vykusiame pažymėjimo, kad jie yra tvirtai nusiteikę įveikti visą suplanuotą maršrutą. Taikos žygio dalyviai, pradėję savo kelionę prieš vienuolika mėnesių JAV mieste Seattle, veža 40-ies metrų ilgio taikos juostą, simbolizuojančią milijoną kartų sumažintą žemės rutulio apskritimą. Joje pasirašo visi geros valios žmonės.

TARPTAUTINĖ SPORTO ŽURNALISTŲ DIENA

Tarptautinės sporto žurnalistų federacijos (AIPS) iniciatyva jau penktus metus viso pasaulio sporto žurnalistai liepos 2-ąją dieną pažymi profesinę šventę – Tarptautinę sporto žurnalistų dieną. Tradiciškai kartu su kolegomis iš viso pasaulio ją švenčia ir Lietuvos sporto žurnalistai.

Lietuvos sporto žurnalistų federacija (LSZF) šventės progą pasveikino visus kolegas, rašančius, pasakojančius ir fotografuojančius šalies sportinį gyvenimą.

„Galbūt net simboliška, kad profesinę šventę pažymime „darbymečio“ dienomis, kai Europos čempionate dėl apdovanojimų kovoja visos šalies nuvykintieji krepšininkai. Tuo svarbesnis ir svarbesnis šiame kontekste tampa mūsų darbas, nes sporto informacija laukiama kone kiekvienoje Lietuvos šeimoje. Tik pasibaigus Europos krepšinio čempionatui, sporto žurnalistai informuos apie Europos jaunimo olimpinės dienas Danijoje, o iki metų pabaigos daugeliui šalies sporto žvaigždžių teks išvykti į teisę rungtyniauti Sidnėjūje – tai olimpinis metų išvakarės sporto žurnalistai darbo tikrai nespėstis, – sakoma antradienį išplatintame LSZF sveikinime. – Šventės proga linkime jums geros nuotaikos, puikių sveikatų ir daug kūrybinės energijos. 364 dienas per metus rašydami apie kitų šventes ir pergalės, paskirkime nors vieną dieną savo šventei“.

Lygiai prieš 75 metus Paryžiuje buvo įkurta Tarptautinė sporto žurnalistų asociacija (AIPS) – pirmoji ir vienintelė visame pasaulyje pripažintą profesionalų sporto žurnalistų. Šiandien jos naremis yra 130 pasaulio šalių sporto žurnalistų organizacijos.

Visų pasaulio sporto organizacijų pripažintamas AIPS kortelės 1998-1999 metais turi beveik 9,000 žurnalistų, o iš viso AIPS atstovauja arti 30,000 pasaulio sporto žurnalistų. Lietuvoje apie sportą informuoja maždaug 80 žurnalistų, iš kurių 60 yra LSZF nariai, o 31 turi AIPS kortelės.

(Elta)

Apie T. Pukštį po šių varžybų, atskiriu straipsniu rašė Eugene, Oregon leidžiamas dienraštis „The Register-Guard“ (įdėjo ir kelias nuotraukas). Portlando „The Sunday Oregonian“ įsidėjo Tomo nuotrauką su plačiu parašu.

Ed. Šulaitis

LIETUVOS PREZIDENTAS IR SEIMO PIRMININKAS SVEIKINO TAIKOS ŽYGEIVIUS

I Vilnių atvykusius Didžiojo tūkstantmečio taikos žygio dalyvius antradienį, birželio 29 d. pasveikino Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Lietuvos vadovas vienuolika dviratininkų, važiuojančių aplink pasaulį, pasveikino krepšinio žaidėjų „Taikos ambasadoriai“.

Prezidentas teigė, kad šis žygis simbolizuoja žmogaus sugyvenimą su gamta, nes dviračiai yra ekologiškiausia transporto priemonė.

Lenkijos, Peru, Italijos, Kroatijos, Vokietijos ir Meksikos dviratininkams V. Adamkus sėkmės linkėjo angliškai.

Dviratininkų atstovas Edvardas Žizys padėkojo Lietuvos prezidentui už dėmesį žygiui. „Tikimės, kad Lietuvoje bus skatinama dviračių takų tinklo plėtra“, – sakė jis.

E. Žizys papasakojo apie Didžiojo tūkstantmečio taikos žygio kelią, primindamas, kad jis prieš vienuolika mėnesių pradėtas Jungtinių Amerikos Valstijų Seattle mieste, o po pusmečio turėtų baigtis Hirošimoje, Japonijoje. Iki tol Lietuvos dviratininkai lankėsi 26 pasaulio valstybėse.

Taikos žygio dalyviai veža 40-ies metrų ilgio Taikos juostą, simbolizuojančią milijoną kartų sumažintą žemės rutulio apskritimą, kurioje pirmasis pasaulio bendruomenei nuo Lietuvos žmonių linkėjimą įrašė prezidentas V. Adamkus ir kurioje pasirašo įvairių pasaulio šalių geros valios žmonės.

Dviratininkai trumpam apsilankė ir Lietuvos Seime. Sėdėdami ložėje, kartu su Lietuvos Seimo nariais, klausėsi žygio dalyvio Sigito Kučo žodžių apie tai, kad Lietuvos žmonių palaikymas padės pasiekti dviratininkams galutinį tikslą – Hirošimą, o naujasis tūkstantmetis atneš daugiau taikos ir meilės tarp visų žmonių.

Dviratininkus priėmęs Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis kaip labai gerą vertino pačių žygio idėją. „Pradėjote žygiuoti tolimiausios pasaulio vietos, kur saulė leidžiasi, ir keliaujate į tolimiausią pasaulio vietą, kur saulė teka“, – sakė V. Landsbergis. Jis palinkėjo žygio dalyviams gero riedėjimo, nelūžtančių dviračių, o žygio dalyvių širdimis teigė visai pasitikėti. Atminimui V. Landsbergis jiems įteikė pasveikinimo tekstą ir Seimo atminimo medalius. O jų vėžamos juostoje, primargintoje įvairiomis kalbomis ir rašmenimis, Lietuvos Seimo pirmininkas V. Landsbergis įrašė: „Taika – didžio-

ji žmonijos viltis. Ačiū, kad nešat šį ženklą“.

Didįjį tūkstantmečio taikos žygi (Great Millennium Peace Ride – GMPR) remia Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija UNESCO. Oficialiai jis skiriamas ateinančiam trečiajam tūkstantmečiui pasveikinti.

Pagrindinė žygio misija – ne tik atkreipti pasaulio vi-

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY
Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4645 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4645 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesimčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$65.00	
Tik šėštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šėštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorė – Danutė Binkošienė
Administracijos – Valentinas Kravčulis
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nesusako. Skelbimų kainos atsižvelgiant, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotra. Nenaudojot straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sukurta dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami abiejuose punktuose.
Susitarimus (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kaibara lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-8885
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-688-0964
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DAR VIENA
M. SABALIAUSKO
PERGALE

Italijos dviratininkų komandai „G. S. Sintofarm“ atstovaujantis lietuvis Marius Sabaliauskas laimėjo tarptautines lenktynes Ispanijoje.

21-erių metų kaunietis M. Sabaliauskas 150 km nuotolį įveikė per 3 val. 28 min.

Artimiausius persekiotojus Lietuvos dviratininkas aplenkė 10 sek.

Gegužės pabaigoje M. Sabaliauskas laimėjo tarptautines lenktynes Ispanijoje.

karo metu žuvo. Ana didelė, labai graži ir brangi dovana stovi Kaune prie Rotušės esančiuose sportininkų – prizininkų namuose.

Pranas Lubinas gyvena Kalifornijoje. Neatimkime iš jo jam priklausiančios garbės, nes jis buvo tikrasis mūsų komandos treneris.

J. Jazbutienė

Dzindziliauskaitė,

buvusi Lietuvos moterų

krepšinio komandos žaidėja ir

kapitonė.

PRANAS LUBINAS BUVO 1938 METŲ LIETUVOS MOTERŲ KREPŠINIO KOMANDOS TRENERIS

Š.m. birželio 4 d. „Draugo“ sporto apžvalgos skyriuje buvo aprašytos 1938 m. Romoje vykusios Europos moterų krepšinio pirmenybės. Ten rašoma, kad Lietuvos moterų komandos treneris buvo Feliksas Kriauciūnas. Tiesa, jis oficialiai vaziavo kaip mūsų treneris, nors jis niekad mūsų treniravo. Mūsų treneris buvo žymusis Pranas Lubinas. Lubinas negalėjo mus lydėti į Romą, nes jo terminas gyventi užsienyje baigėsi ir jis turėjo grįžti į JAV. Kriauciūno (taip pat JAV pilietio) pasas dar galiojo ir jis buvo pakviestas lydėti mus Romon kaip mūsų

trenneris. Mes su Kriauciūnu neturėjome nei vienos treniruotės.

Italijoje F. Kriauciūnui buvo įteikta geriausias Europos trenerio taurė. Stovėdamas greta manęs jis pareiškė: „Aš niekad nebuvau treneris“, – bet buvo labai laimingas laikydamas tą taurę. Iš tikrųjų tą taurę priklauso Pranui Lubinui. Lyg atsidėkodamas už tą jam suteiktą garbę, F. Kriauciūnas labai gražiai pasielgė nupirkdamas mažytes kopijas tos mūsų didelės liotės ir apdovanojamos jomis visas komandas žaidėjas. Aš ją ir šiaandien turiu, nors kiti mano medaliai

ŽINIASKLAIDOS IR PRAMOGŲ ŽALA

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Beveik visą pasaulį sukretė Colorado mokyklos moksleivių šaudymo tragedija, kurios pavyzdžiu pasekė ir kitų mokyklų mokiniai. Tiek pati tragedija, tiek jos kaltininkų „herojų“ veidai perkrovė žiniasklaidą, o tėvai pradėjo rūpintis savo mokyklas lankantių vaikų saugumu. Šaudymo aukų laidotuves buvo labai plačiai rodomos tiek spaudoje, tiek televizijoje. Netrukus graudu buvo stebėti, kai sugauti du dvylikamečiai berniukai, raštu pranešę, kad yra pasirodę šaudyti mokytojus, draugus ir išsproginti mokyklą. Graudu, kad Kongresas nesutinka sustiprinti šaunamųjų ginklų kontrolės.

Abėjonės nėra, kad tokios tragiškos žinios negali būti slepiamos, tačiau jų besaikis kartojimas atrodo kaip tokių „herojų“ veiksmų propagavimas ir populiarinimas. Bet tai jau tapo kasdienybės reiškiniu, nes milijoninio tiražo dienraščiai pirmuose puslapiuose rodo žmogžudžius ar kitus nusikaltėlius, o Lenkijoje apsilankiusį šventą Tėvą nukišo ir tolimus puslapius. Birtelio gale Clevelande viena moteris ištūžo, kad jos vyras iki aušros sėdi prie kompiuterio, flirtuodamas per „Internetą“ su kitomis moterimis. Paėmusi didelį peilį, ji sužalojo kompiuterio ekraną, nujogė sujungimų laidus, o išsigandęs jos vyras spėjo prisiskauti policijai. Ji buvo suimta, bet nebuvo nei filmuotoji, nei fotografuota, nes visa tai vyko be kraujo praliejimo, tačiau apie tą įvykį buvo pakartotinai rašoma spaudoje ir komentuojama televizijoje. Taigi visose žiniasklaidoje tematomis brutaluma, nusikaltėlius, kraują, smurtą, sprogius, gaisrus, lekiančius policijos ir greitosios pagalbos automobilius su staugiančiomis sirenomis...

Ne geriau yra ir su pramoginėmis programomis. Štai vienas vakarą susigundžiau televizijoje stebėti filmą „Antonijus ir Kleopatra“. Tai bene patį romantiškiausią ir tragiškiausią istorinių asmenų meilės istoriją, apie kurią per daugelį šimtmečių buvo rašoma, kuriama. Deja, ištisas dvi valandas temaciau smurtą, muštynes, žudynes, laivų skandinius ir jų deginimus, o romantiškam elementui skirta labai mažai laiko. Kad būtų išlaikytas „modernus“ stilius, Kleopatros savizudys

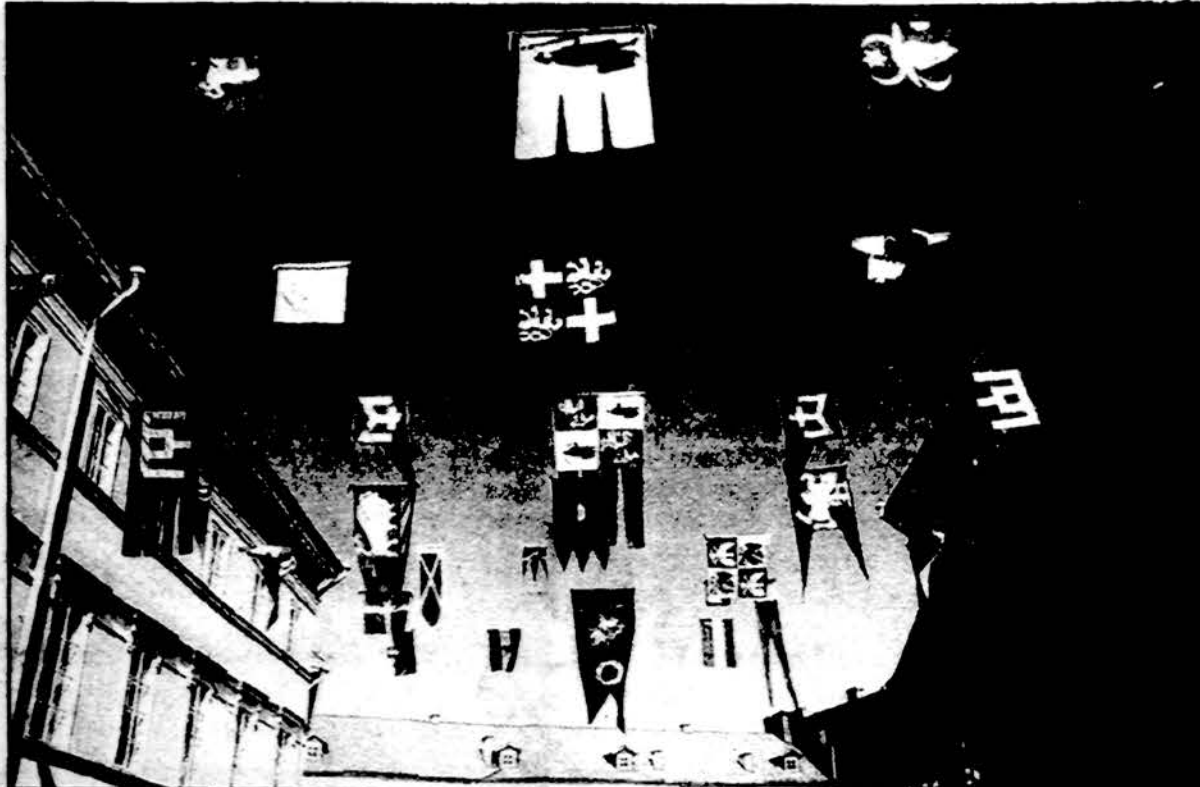
tė, nusinuodijant gyvatės geluoniui, buvo labai realistiškai perduota. Filmo petraukų metu buvo reklamuojami kiti filmai, kurių ištraukos taip pat pasižymėjo žiaurumais. Negečiau yra ir su kitais vakarais rodomais filmais, kuriuose yra labai daug lytinio elemento. Paaugliams ir bresčiantiems jaunimui nepatartina juos stebėti.

Tėvai jau pradeda protestuoti prieš mažiems vaikams skirtas programas. Ir jose vyrauja brutalumas, muštynės, susišaudymai, nesekitini žiaurumų elementai, iš apyvarstus pašalinus „Raudonkepuraite“, „Pelene“ bei kitas gražias pasakas, kuriose yra daug pamokančio elemento.

Amerikos visuomenė pradėjo sielotis žiniasklaidos nuodais ir ieškoti priemonių brutalumui ir žiaurumų potvyniui sustabdyti. Milijoninio tiražo Clevelando dienraščio „The Plain Dealer“ sekmadienio laidoje pasirodė ištiso puslapio skelbimas, kuriuo piliečiai skatinami protestuoti prieš tokį brutalų žiniasklaidos ir pramoginių filmų turinį. Priėjęs piniginę auką, kad padengtų reklamos išlaidas, skatinama raštu pareikšti protestą prieš brutalumą ir žiaurumus, tiek filmuose, tiek žiniuose, ir griežtai reikalaujama, kad reklamų užsakytojai atsiskaitytų finansinškai remti tokias programas.

Del moralinio nuosmūgio ir piliečių susirūpinimo JAV Kongrese prasidėjo karšti debatai dėl Dešimties Dievo Įsakymų išskabinimo mokyklose ir kitose viešose vietose, kas iki šiol buvo griežtai drausvimo žiniasklaidoje tematomis brutaluma, nusikaltėlius, kraują, smurtą, sprogius, gaisrus, lekiančius policijos ir greitosios pagalbos automobilius su staugiančiomis sirenomis... Ne geriau yra ir su pramoginėmis programomis. Štai vienas vakarą susigundžiau televizijoje stebėti filmą „Antonijus ir Kleopatra“. Tai bene patį romantiškiausią ir tragiškiausią istorinių asmenų meilės istoriją, apie kurią per daugelį šimtmečių buvo rašoma, kuriama. Deja, ištisas dvi valandas temaciau smurtą, muštynes, žudynes, laivų skandinius ir jų deginimus, o romantiškam elementui skirta labai mažai laiko. Kad būtų išlaikytas „modernus“ stilius, Kleopatros savizudys

Prisimenu incidentą iš vienos mano pažįstamos gyvenimo. Ji buvo ilgametė matematikos mokytoja valdiškoje gim-

Liepos 5-ąją, Mindaugo karūnavimo – Valstybės dienos – išvakarėse, Vilniaus paveikslų galerijos kieme atidaryta paroda „Lietuvių istorinės vėliavos“. Istorinių vėliavų kolekcija yra JAV Lietuvos skautų bendrijos nuosavybė ir saugoma skautų archyve Lemonte (JAV). Vilniaus galerijos kieme eksponuojamos 45 šio rinkinio vėliavos, atvežtos jėzuitų (SJ) Lietuvos ir Latvijos provincijolo tėvo Antano Saulaičio rūpesčiu. Nuotr. El-tos

nazijoje. Sugavusi vieną mokinį su pavogtu daiktu, ji klasei pamokos metu trumpai paaiškino, kad „vagystė yra Dievo baudžiama nuodėmė“. Kazkas jos žodžius pakartojo autoritetingiems asmenims ir dėl to mokytoja buvo atleista iš ilgametės tarnybos.

Ne vien žiniasklaida, bet ir kitos „pramogos“ pasižymi žemu lygiu. Populiarių koncertų metu prie mikrofono stovi sušėlę, nesiskutę, demėtai, aplopytais „džinsais“ apsirengę „solistai“. Jie draskosi, spardosi, rekia. Jiems nerūpi nei balso lavinimas, nei gaidų pažinimas, tik reikia daug arogantiškos drąsos viešai draskytis ir reikauti, triukšmingai pritariant gitaromis, būgnais ar cimbalais. Dingo baletas, opera, romantiškos meilės istorijos... Graudu, kad tokioje aplinkoje auga ir bresčiantys jaunuoliai, kurių stipriai veikia aplinkos įtaka. Žiniasklaidoje nematome stipendijas laimincius studentus, premijų laureatus ar kitų kultūriname bei kūrybiniame gyvenime pasižymėjusių asmenų. Turint progą, verta prie prasmingo protesto prisidėti raštu ar net pinigine auka, tuo paremiant kovą prieš moralinį nuosmūkį, o savo lietuvišką jaunimą skatinti sportuoti, įtraukti į skautus, ateitininkus, lituanistines mokyklas, taip pat ypatingai rūpintis jo religiniu auklėjimu. Tik mažiau televizijos...

• Girgždantis ratas ne visomet patepamas. Kartais jis pakeičiamas.

Vic Gold

AMERIKIETĖS PIRMAUJA MOTERŲ FUTBOLE

Mes, kurie Europos krepšinio pirmenybių rezultatus tuoj pat galėjome skaityti tik „Internetė“, kitus žymesnius sporto įvykius Amerikoje bei kitur turėjome progą stebėti televizijos ekranuose.

Liepos 4 d. Palo Alto esančiame Stanfordo universiteto stadione daugiau negu 73 tūkstančiai žiūrovų stebėjo Pasaulio moterų futbolo pirmenybių pusfinalio susitikimą tarp JAV ir Brazilijos rinkinių. Amerikietės ir šį kartą pratęsė savo pergalių seriją ir varžoves įveikė 2-0, patekdamos į baigmę. Čia jos kovos prieš kinietes, kurios kitame pusfinalyje nuvainikavo praejusį pirmenybių čempionę norvegę net 5-0. Reikia pažymėti, jog JAV moterų atsitė prieš lygiai 5 metus irgi Amerikoje vykusiose pasaulio futbolo vyrų pirmenybėse patirtą pralaimėjimą brazilams.

Dabar mūsų dėmesys nukreiptas į ateinantį šeštadienį, liepos 10 d. 3 val. p.p. vyksiantį finalą tarp JAV ir Kinijos, kuris turėtų būti tikrai idomus. Šį kartą rungtynes galės matyti visi, nes rungtynės bus perduodamos per ABC televizijos tinklą, Čikagoje per 7-ji kanalą. Bus rungtyniaujama „Rose Bowl“ stadione, Pasadena, Kalifornijoje. Visi, į moterų futbolą dar neįsigilinę, turėtų nepraleisti šios progos pasižiūrėti vienų iš sportinių atžvilgiu idomiųjų rungtynių, nes moterų futbolas yra ir viena gražiausių sporto šakų.

JAV tenisininkai irgi pirmieji

Gerą dovaną savo šalies nepriklausomybės šventės progą pateikė JAV tenisininkų pora, užėmusi pirmąsias vietas prestižiniame „Wimbledono“ turnyre Anglijoje. Šeštadienį pergalę nusinešė amerikietė Lindsay Davenport, baigmėje, dviejų setų kovoje, nugalėjusi vokieetę Steffi Graf, kuri net 7 kartus buvo laimėjusi aukščiausiąjį apdovanojimą šiame pasaulinio garso teniso turnyre.

Taip pat pergalę šventė amerikietis Pete Sampras, baigmėje irgi be pralaimėjimo – trijų setų rungtynėse įveikęs kitą Dėdės Samo krašto atstovą – Andre Agassi. Amerikiečiams JAV nepriklausomybės šventės savaitgalis buvo sėkmingas.

E. Šulaitis

* Savaitgalį pajūryje vykusiame Lietuvos socialdemokratų partijos (LSDP) tarybos posėdyje buvo užregistruota nauja Žaliųjų frakcija. Tai jau antroji oficiali partijos grupuotė. Be jos, partijoje veikia frakcija „Socialdemokratija 2000-iejai“. Naujajai partijos frakcijai vadovauja Seimo narys Nikolajus Medvedevas. Ankstiau socialdemokratų vadovybė sveikino naujų frakcijų atsiradimo galimybę, sakydami, jog tai išplės partijos nuomonių įvairovę ir demokratiją.

Kuo užpildoma tuštuma

Danutė Bindokienė

Kazkada fizikos pamokose mums buvo aiškinama, kad „gamta nemėgsta tuštumos“. Jeigu tas procesas tinka fiziniam pasauliui, ji galima pritaikyti ir dvasiniam. Tik kuo užpildoma tuštuma žmogaus sieloje?

Neseniai Ameriką sukretė smurtas, atliekamas jaunuolių, degančių neapykantą ir kerštą. Kai tas vidinis maištas pagaliau tampa konkrečiu veiksniu, visuomenė aprauda aukas, reiskia pasipiktinimą ir ieško atsakymų, nors juos į amžinybę jau nusinešė jaunieji nusikaltėliai.

Praejusį savaitgalį, kai visi triukšmingai šventė Amerikos Nepriklausomybės šventę, vienas jaunuolis – Benjamin Smith – pats sau skyrė šūrupą uždavinį: atlikti „etninį valymą“ Amerikos Vidurio vakarų apylinkėse. Kaip anksčiau, kai policija užtvėrė dviem jauniems žmogžudžiams, siautėjusiems Littleton, Colorado gimnazijoje, kelią ir pabėgti atrodė neįmanoma, jie nusizūdė, taip ir Smith savizudė užbaigė savo neapykantos kupiną gyvenimą.

Šiuo metu laidojamos jo aukos ir vėl aidi klausimas: kodėl? Iš patirtos atrodo, kad Smith turėjo visko, ko tik troško. Jo tėvai ne vien patogi gyveno geroje apylinkėje, bet buvo pasiturintys. Smith lankė geras mokyklas, universitetą, turėjo pinigų kompiuteriams, įvairiai elektroninei aparatūrai, pramogoms. Tai, atrodo, bendras vardiklis ir Colorado valstijos moksleiviams, šaudžiuosiams ir savo mokytojų draugams. Tad sakyti, kad jaunuoliai nuėjo blogais keliais, nes buvo neturtingi, gyvena kažkokiomis didmiesčio gėtė, todėl jautė neapykantą visiems, daugiau turintiems, yra netikslu.

O vis tik Smith ir kiti jam panašūs buvo skurdžiai, nes jų kamavo dvasinė tuštuma, neužpildyta meile, religinio auklėjimo įskiepyto moralės jausmu, užuojauta, tėvų dėmesiu ir kilnesniu gyvenimo tikslu, negu tik greitas visų įgydžių bei norų patenkinimas.

Sakoma, kad pačiame slapčiausioje kiekvieno žmogaus sielos kampelyje tūno žvėris, kurio vardas įvairiopa: savanaudiškumas, neapykanta, pyktis, kerštumas... Jeigu tas žvėris laikomas tvirtame narve ir griežtai kontroliuojamas, retai pasigirsta jo gresmingas

riaumojimas. Tik paleistas iš to kontrolės narvo ir nuolat penimas neapykantos jėgų, tas žvėris tampa pavojingas.

Šis šimtmetis turi daug pavyzdžių, kas atsitinka, kai žmonės pasiduoda savo tamsiausiems jausmams – neapykantai skirtingoms rasėms, tautinėms mažumoms, skirtingoms religijoms bendruomenėms... Kartais toji neapykanta išplaukia iš paskirų individų, kartais išsilieja visos valstybės mastu, o kartais tokiu gaivalingu potvyniu, kad nusiaubia visą planetą.

Neapykantas laužo kurstytojų netruko visais laikais, netruksta ir šiandien, tik jie naudoja kitokias priemones, kad pasiektų silpnąvalius ir užpildytų jų dvasinę tuštumą savo baisiais nuodais. Dabar vėl garsiai kalbama apie internete randamą neapykantos informaciją, apie modernios muzikos atlikėjų ir kitų pramogos šaltinių propaguojamą moralinį nuosmūkį, kuomet skatinama neatsižvelgti į jo kias taisykles – žmogaus sukurtas ar dievybės įkveptas – ir daryti tai, kas patinka. Stipriai, subrendusiai asmenybei tokia propaganda nepakenks, bet „nesusitupėjusių“ jaunuolių, ypač ieškančių „gyvenimo prasmės“, įnarpioja į savo lipnų tinklą (kaip Ben Smith vienos sekto vadas).

Kokie priešuodžiai būtų veiksmingi, kad apsaugotų mūsų vaikus ir vaikaičius nuo tų nuodų? Vienintelis vaistas: nepalikti jų dvasinės tuštumos dykumoje. Ne medžiaginių gėrybių pertekliu glūdi vaiko laimė. Ją sukuria tėvų namų šiluma, globa, meilė. Jaunuoliai iš esmės yra idealistai, jiems reikia kilnesnių, aukštesnių siekių. Religinis, patriotinis auklėjimas, artimo meilė, skiepėjama ir namie, ir mokykloje daug daugiau pasieks, negu visiška, tikslo ir ribų neturinti, laisvė.

Norime tikėti, kad Lietuvos švietimo sistemos vadovai stebi, kas šiuo metu vyksta Amerikos mokyklose ir apskritai jaunuolių gyvenime. Ne tik stebi, bet ir supranta, jog vaiko auklėjimas (mokykloje ar organizacijoje) yra daug daugiau negu tik išmokymas skaičiuoti, rašyti, svetimų kalbų ir pasinaudoti naujausia technologija. Linkime, kad Lietuvos mokyklose yra ir bus diegiamos vertybės, kilnumo užpildančios jaunuolio dvasinę tuštumą.

(Bus daugiau)

BAJORAS

JURGIS JANKUS

Nr.2

Tėsinys

Per visą kelią neturėjau jokio noro šnekėti ir turbūt nepratariau nė vieno žodžio. Juo toliau važiuoju, tuo labiau emė noras apsisukti ir grįžti atgal. Žinojau, kad apsisukti nebegaliu, tai galiausiai, kad nenusispiočiau stoty ir negrįžau. Bilietui pinigų dar būtų užtekę. Dabar ir tu nebėra.

Pasirodė, kad žydus manimi labiau rūpinosi, negu aš pats. Maniau, kad kai jis savo vietos sustos, pradėsiu dairytis, kaip į tuos prakeiktus Bajorus galėčiau patekti, o jis pasuko į kitą gatvę, sustojo prie krautuvelės ir pasakė, kad gal ką nors čia galėsiu rasti ir iš Bajorų, o jeigu ir ne iš jų patį, tai gal iš gretimų kaimų. Turbūt matydamas, kad aš toks suglumęs, pats išlipo ir, galva pro duris įkišęs, emė šaukti, ar nėra ko iš Bajorų.

Buvo. Toks gerokai nuširmęs geltonūsis ūkininkas. Tvirtas, platiapetis. Kai sužinojo, kad aš naujas mokytojas, net ryšulių neleidė pasiimti. Pats viską surinko ir į savo vežimą sunėšė. Iš karto tapau ponu, bet nuotaišos tas nekeitė. Kazin kas dar labiau traukė atgal, negu į priekį, bet važiuoti reikėjo.

Čia kelias buvo daug geresnis, negu iš stoties. Pora dailių būrukų, neraginami smagiai rismojo. Pagalvojau, kad namai ir šiltas tvartas traukia. Ūkininkas buvo smagus. Džiaugėsi, kad po dviejų mėnesių ir jie sulaukė mokytojo. Visi džiaugėsi, kad gauna vyrą. Ypač

jaunimas. Nieko negalys sakyti, ana irgi buvo gera, bet vis moteris. Trejus metus išbuvo, ir niekas negeru žodžiu negali jos paminėti. Būtų galėjusi ir kažin kiek būti, bet susižūrėjo su matininku, ištėkėjo ir išsikėlė į apskritį. Matininkas žemės tvarkytojo paprašė, o tas išrūpino. Kas norės kaimo purvą bristi, jeigu gali miesto šilagatviais taukšėti.

Ūkininkas buvo šnekus. Jo šneka emė atleisti ir mano įtūžimą. Aiškino pravažiuojamas vietas, vadino vardais ir vėl apsisukęs grįžo prie išsikėlusios mokytojos.

— Gražiai vaikus mokė ir pati nesipūtė. Mokėjo apsieiti ir su jaunu, ir su senu. Nesėdėjo užsidariusi. Išleidusi vaikus, užvalgydavo, padėdavo pačiai apsisukti po virtuvę; ta šaukdavo, nenorėdavo leisti. „Kaip čia, panele mokytoja. Kokios rankelės bus, kad tuoj į pamazgas?“ Bet ką tu jai padarysi, kad visur kaip namie. Negi per rankas muši. Pripratom. O va ten, kur tie aukšti topoliai, — parodė botkotiui tolokai nuo kelio stambaus ūkio trobesius. — Koks ūkis buvo, kol tėvai valdė. Po tėvų vaikas įkandavo butelį ir visą kartėmą paliko. Negaletum tikėti, kad tokios trobos galėtų žydo surūgusioje kartėmėlyje tilpti. O tilpo. Praėjusį pavasarį išvarė. Atsisėdė iš kažin kur atsiradęs svetimas, o visa šeima išėjo šunim šeko pjauti.

Kelis arkliai kanopų capsejimus patylėjo ir grįžo prie mokytojos.

— Iš pradžių galvojome, kad jai čia lyg ir ne visi namie. Kad ką sutikusi pašnekindavo, kad ir paprasčiausią trobelę aplankydavo, tai mokytojai, rodos taip ir pritinka. Panašiai darydavo ir Užgraužių mokytojas. Kai sausa irgi eidavo prasivėdinti. Taip jis ir saky-

davo: „Einu prasivėdinti. Visada oriai, blizgancia lazdele pašvytuodamas, kai ką pašnekindamas, kai kam šį tą patardamas. Gerbė ji žmones, kad nesipučia pašnekti, o mūsikšė net purviniausius darbus iš rankų emė griebti, tai jau buvo nei šis, nei tas. Dar pirmaisiais metais išėjusi į laukus užėjo Prakupimo moteris bekratantiąs mešlą. Pasisveikino, pastovėjo, priejo prie senosios Prakupimienės ir sako: „Kazin ar aš taip gražiai mokėčiau. Leisk pamėginti“. Bobutė ko aukštelininką nenuvirt. Pagalvojo, kad vaikai mokytoja jau iš proto išvarė. Atsisuko išsigandusi pažiūrėti: mokytoja kaip mokytoja. Ir švariai, ir tvarkingai apsiėngusi, if dailiai šypsosi, tik kad va baltą ranką į šakę tiesia. „Panele mokytoja, kaip čia tamsta. Su tokiais švariais drabuziais mešlą“, net žodžių kaip reikia nesugaudydama, mėgino atsikalbėti moteriškai. Bet kur tu atsikalbėsi. Paėmusi šakelę dar sako: „tik, tetulyte, ne-nubek. Pažiūrėk, ar kaip reikia kratau. Jeigu ne taip, pasakyk, o jeigu ir pasakytą nepataikysiu, su rykšte per nagučius, per nagučius“. Visos kratytojos sužiūro, kas čia dabar bus, o ji pradėjo taip, lyg niekada kito darbo ir nedirbusi. Ir gerai, ir lygiai. Prakupimienė, pažiūrėjo, pagyrė ir norėjo šakelę atsiimti, bet kur tau ji duos: „Tetulyte, tamstos namie kiti darbai laukia, o mes čia visos jaunos dar palenkyniausim“. „Bet kokios bus tamstos drabuzėliai. Ar prie mešlo su tokiais?“. „Kad, tetulyte, ne su drabuziais kratau, su šakelė“. Ir nedavė. Prakupimienė parejo namo, o ji su visom lygiai kratė, paskum visos kartu dainuodamos parejo, prie šulinio apsisvalė. Mergaitės kojas, o ji batukus nusiplovė. Su visais kartu vakarienę pavalgė, o paskum ligi išnaktų vaikų sėsiuvinis taisė. Iš karto buvo nei

šaip, nei taip, kad ji visur lenda, bet paskum pripratom. Ką čia sakau, pripratom. Tapo viena iš mūsų. Lyg čia pat būtų gimusi ir augusi, lyg su visais kartu gulusi ir kelusi. Manėm, kad kitaip ir nebus, bet emė ir pasimaisė matininkas. Žinai, matininkas. Eina per žmones, kaip anų dienų siuvelės. Vieną vasarą vienur, kitą kitur. Vienur viena moteriškai, kitur jau kita. Visi pataikauja, vaišina, mano, gal jam kokią vagą viršaus primatuos. Kas žino, kaip iš tikrųjų yra. Matininkas parodė, kur kuolą kalti, ir kalk. Sykį, kai buvom vienu du, emiau ir paklausiau, ar nepasitaiko kada numatuoti į vieną ar į kitą pusę. Juk niekas to darbo neišmano ir niekas nesužinos, į kurią pusukai ir kiek pasukai. Savo žingsniais matininko darbo nepatikrinsi. Dar pasakiau, kaip prieš karą ponas savo dvaro laukus sausino. Pasamdė rusus grioviams kasti. Tie grioviai ir dabar tebėra. Mokėdavo nuo sieksnio. Kai iškasė matuodavo, tai rusas, su uredu siusimerkęs vis kokių pusaršinių kuolą atgal patraukdavo. Ir kas sužinojo? Pradėjau sakyti ir išsigandau. Maniau, kad matininkas ims ir pašiaus šerį. Bet nepašiausė. Net nesužiurėk. Kaip klausėsi šypsodamas, taip ir pasilik. „Nežinau, ar galetumėm rasti nors vieną šian-dieninį matininką, kuriam į galvą tokie pokštai galėtų ateiti — pasakė. — „Nebent kokiam per žioplumą kuolas į šoną nusisuktų, bet ne todėl, kad taip būtų norėjęs, tik jau ne iš suktumo. Panašių pasakų ir aš esu girdejęs. Sako, taip padarydavo ne tik grioviakasiai, bet ir matininkai ir inžinieriai. Kitokie buvo laikai, kitokia moralė. Bent Rusijoje. Apie kitus kraštus nieko nesu girdejęs. Sakai nežinos.

LIETUVIŲ TELKINIAI

ST. PETERSBURG, FL

„ŠIUPINYS“

Gegužės 26 d. Lietuvių klubo valdyba surengė įdomų pavasario renginį „Šiupinį“, kuriame turėjo dalyvauti visų mūsų veiklos šakų atstovai. Nors šiuo metu klubo lankytojų skaičius yra gerokai sumažėjęs, nes gana daug jų išvykę į šiaurę, tačiau vis tiek beveik 200 žmonių susirinko į vakaronę, kad pabendrautų, pasišaurėtų programos, pavakarieniautų ir pašoktų, grojant geram „Lorelei“ orkestrui.

„Šiupinio“ programa buvo įdomi, paruošta vietinių menininkų jėgų, sukvietusi daug susidomėjusių dalyvių. Lietuvių klubo bibliotekos vedėja Sofija Salienė, pasakodama apie vargingą bibliotekos kūrimosi pradžią, paminėjo jai vadovavusius asmenis. 1989 m. klubo narių aukomis buvo pastatytas specialus bibliotekos pastatas, tuomet prasidėjo knygų katalogavimas, siuntimas į Lietuvos bibliotekas, tvarkingas knygų išdavimas skaitytojams, jų atsiranda vis daugiau ir daugiau. Bibliotekos vedėja dėkojo visiems bibliotekos rėmėjams ir Lietuvių fondui, iš kurio gauta parama knygų persiuntimui į Lietuvą.

Po S. Salienės kalbos Ona Armonienė padainavo A. Kacanausko dainą „Vai gražu“ ir A. Vanagaitio „Aš bijau pasakyti“. Jai akompanavo viešnia Seda Hakopian.

Kultūros būrelio nariai Dalia Mackalienė (režisierė ir vadovė), Aldona Andriulienė, Grazina Cibienė ir Roma Mastienė skaitė ištraukas iš Justino Marcinkevičiaus poemos „Pazinimo medis“ (apie Vilniaus universiteto įkūrimą).

Klubo choras ir vyrų ansamblis „Aidas“ padainavo po keturias dainas. Choriui ir vyrų ansamblui vadovavo Bronius Kazėnas, akompanavo Seda Hakopian. Tautinių šokių grupė „Audra“, vadovaujama Dailios Adomaitienės, pašoko keletą šokių.

Klubo biuletenis, redaguojamas Angelės Karnienės, išleido specialią biuletenio laidą, skirtą tik „Šiupinio“ dalyviams. Klubo baras, kuriam vadovauja Aldona Stasiukevičienė ir Juozas Gečas, pasirūpino atvežti lietuviško Utenos alaus ir kitų gėrimų. Salė „Šiupiniui“ ypatingai gražiai papuošė Dalia Adomaitienė, padedama savo vyro Antano.

Vakaronėje taip pat dalyvavo ir kun. Matas Čyvas, kuris pirmininko pakviestas, maloniai pasveikino visus programos dalyvius, linkėdamas Aukščiausiojo palaimos ir ištermės, kad ir toliau klube nenutiltų lietuviška daina ir lietuviškas žodis.

Visi dalyviai programą atliko pasigerėtinai. Programai sklandžiai vadovavo Angelė Karnienė. „Šiupinio“ dalyviai šoko ir linksminosi iki vidurnakčio.

GEDULO IR VILTIES DIENA

Gedulo ir vilties diena St. Petersburgėje buvo paminėta birželio 13 d. Gulfporto Šv. Vardo bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už žuvusius ir mirusius Sibiro tremtinius. Pamokslą apie mūsų tautos nelaimes pasakė kun. Antanas Grabnickas, OFM. Pamaldų metu giedojo vyrų ansamblis „Aidas“, vargonavo Leonas Sodeika.

Popietės metu klubo pirmininkui A. Karniui pasakius įžanginę kalbą, dalyviai atsist-

toję pagerbė Sibire mirusių ar žuvusių atminimą. Tos dienos paskaitai buvo pakviestas visuomenininkas Juozas Šulaitis, jam sunegalavus, jo kalbą skaitė klubo pirm. A. Karnius. Paskaitoje buvo sakoma: „Lietuvos komunistų partijos vadovai su kaupu vykdė Maskvos nurodymus. Skaudu, kad tą žiaurų genocidą vykdė patsidavėliai lietuviai. Todėl ant mūsų pečių gula dar vienas rūpestis, kad Lietuvoje būtų iškilmingiau minimas šis laikotarpis ir mokyklų vadovuose būtų rašoma apie šią didžiąją tragediją. Kol kas savo tarpe tebeturime daug tautiečių, tų laikų liudininkų. Sakoma, kad Lietuvoje nebėra šeimų, kurios nebūtų palietusi deportacija... Prisimindami ir gerbdami visas lietuvių tautos aukas, pasiryžkime jų vardan tęsti tą darbą ir pastangas, kurios užtikrintų, kad kitame šimtmetyje ir ateinančioms kartoms ši tragedija nepasikartotų... Daugelis dalykų yra sunaikinama, bet nesunaikinama tautos atmintis. Ji bus gyva, kol gyva bus pati tauta...“

Po paskaitos Janina Laurienė perskaitė keletą ištraukų iš tremtinių gyvenimo. Gražina Cibienė padėkdamas Vytauto Cinausko eilėraštį „Vienkiemis“. Dalia Mackalienė skaitė apybraižą apie tremimus ir tremtinių vargą bei kancias.

PAMINĖTA TĖVO DIENA

Birželio 20 d. popietėje Tėvo dienos proga klube buvo pasveikinti tėvai, tėvukai ir krikštėstėvėjai. Popietės dalyviai išklause įdomią kun. Eugenijaus Gerulio paruoštą paskaitą tema „Tėvo kelias istorijoje“. Prelegentas apžvelgė tėvo vaidmenį šeimoje jau nuo Biblijos laikų, tas vaidmuo, priklausantis nuo gyvenamosios vietos ir tradicijų.

PAGERBTAS

V. IZBICKO ATMINIMAS

Vilniaus Gedimino technikos universiteto taryba savo viename iš posėdžių nutarė šeštajai universiteto auditorijai suteikti statybos ir hidro-technikos inžinieriaus, pasaulyje žinomo užtvankų, elektrinių projektuotojo Vytauto Izbicko vardą.

Įnž. V. Izbickas nebuvo sveikimas ir St. Petersburg lietuviams. Gyvendamas netoli Bostono, St. Pete Beach jis buvo įsigijęs butą, kur su visa šeima atvykdavo pailsėti. Čia gyvendamas, lankydavo mūsų organizacijų renginius ir suteikdavo daug gerų patarimų, nes buvo patyręs ir visuomeniniame darbe: buvo JAV LB Tarybos prezidiumo pirmininku, dvi kadencijas buvo PLB Seimo nariu. Savo profesiniais darbais jis garsino lietuvių vardą, savo visuomenine veikla siekė Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Kun. Antanas Grabnickas su būreliu maldininkų š.m. birželio 4 d. po pirmųjų birželinų pamaldų St. Petersburg, FL.
Nuotr. Elvyros Vodopallienės

„Amerikos Lietuvių balso“ radijo klubo Detroito programų pranešėjai su ilgamečiu klubo vadovu Kazių Gogeliu. Šio klubo radijo programos girdimos ne tik Detroito, bet ir Kanadoje bei Ohio valstijoje. Klubas veikia daugiau negu 50 metų. Pranešėjų tarpe nemažai jaunimo. Iš k.: Manvydas Šepetys, Vilija Idzelytė, Kazys Gogelis, Virga Šimaitytė ir Valdas Piesys.
Nuotr. Jono Urbono

Inžinierius Vytautas Izbickas gimė 1920 m. gegužės 16 d. Latvijoje, Aknystos parapijos Rites valsčiaus Čirkūnų kaime. Mokėsi Aknystos progimnazijoje, Rokiškio Tumo Vaižganto gimnazijoje ir Vytauto Didžiojo universiteto statybos fakultete. Dalyvavo antibolshevikinėje ir antinacinėje rezistencijoje. 1944 m. apgynė diplominį projektą „Klaipėdos uosto praplėtimas iki 3,5 mln. tonų metinės krovinių apyvartos“. Besitraukiantys vokiečiai V. Izbicką išvežė darbams į Vokietiją. Po karo V. Izbickas dirbo Vokietijos Hamburgo, vėliau Anglijos Kardifo uostuose, o 1951 m. atvyko į JAV. Čia tapo pasaulyje gerai žinomu specialistu statybos bei energetikos klausimais. Mirė 1988 m.

V. Izbicko pagerbimo iškilmėse Vilniuje dalyvavo visa inžinieriaus šeima: žmona Felicija, dukra Daiva ir sūnus Vytenis. Iškalbą ir vardinę auditoriją pašventino prelatas Kazimieras Vasiliauskas. Jis taip pat aukojė ir šv. Mišias už V. Izbicką Šv. Mikalojaus bažnyčioje.

LIETUVOS VYČIŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvos Vyčių 147 kuopos susirinkimą, sušauktą gegužės 13 d., pradėjo pirmininkas Jonas Jonaitis. Kuopos kapelionas kun. Matas Čyvas sukalbėjo invokaciją. Kasininkė M. Gelazienė pateikė izdo apyskaitą, o E. Šatraitienė pranešė, kad visi nariai susimokėjo nario mokesčių ir kad naujų narių sąrašas – du nauji nariai – Aldona Olienė ir Dave Mancini. A. Valienė pagerbė pirmojo ir trečiojo Vyčių ritualų laipsnio kandidatus, perskaitydama Vyčių pažadus.

Kuopos globojamai našlaitei, gyvenančiai Lietuvoje, kuopa nutarė teikti tolimesnę finansinę pašalpą. Našlaičių globos

komitetas Čikagoje kuopai atsiuntė nuoširdžią padėką už teikiamas aukas. Nutarta nusijsti auką kuopos reguliariai remiamai Šv. Kazimiero kolegijai Romoje.

Plojimais buvo pagerbta Aldona Kirstukas už dosnią 2,000 auką „Aid to Lithuania Fund“ Šv. Juozapo seminarijai Vilniuje išlaikyti. Jos auką padengs vieno seminaristo metinės išlaikymo išlaidas. Kita Aldonos Kirstukas 3,000 dol. auka ATL fondui palengvins teikiamą visapusiską materialinę pašalpą Lietuvai.

Š. m. liepos 29 - rųpjučio 1 d. Philadelphiajje rengiama Vyčių Seimo konferencija. 147-oji kuopa dar nėra galutinai susijusi savo delegacijos.

Kun. Antanas Grabnickas, OFM, papasakojo įdomių istorijų iš savo jaunystės ir mokslų gyvenimo metų, – tų laikų, kai Lietuva buvo antireliginio okupanto valdoma.

Kuopos sergantiems nariams K. Arlauskienė, A. Olienei, J. Petrikui, kun. S. Rapolui, A. Šukis, A. Vilnis buvo išsiųstos atvirutės, linkintios sveikatos ir greit pasveikti.

MOTERŲ SUSIRINKIMAS

A.L.R.K. Moterų sąjungos 76-osios kuopos susirinkimą, sušauktą gegužės 11 d., pradėjo Aldona Baukienė, pakviestama kun. A. Grabnicką, OFM, sukalbėti invokaciją. Kun. Antanas prisiminė visas motinas ir tėvus, prašydamas joms ir jiems Dievo palaimos. Savo pranešimus skaitė kasininkė I. Diktanienė ir finansų sekretorė D. Jonaitis. Šiuo metu kuopą sudaro 47 narės, į jos eiles įsijungė dvi naujos narės – K. Vaišvilienė ir V. Palčiauskienė.

Kuopos pirmininkė A. Baukienė padėkojo I. Diktanienėi už gražių margučių nudažymą

šv. Velykų proga. Perskaitytas kuopos dvasios vado kun. S. Rapolo, OFM, padėkos laiškas kuopos narėms. Gerbiame kun. Rapolui linkime Dievo palaimos ir stiprybės.

Po to susirinkime minėjome Motinos dieną. Buvo perskaityta Jadvygos Giedraitienės atsiųsta paskaita apie Motiną. Kun. A. Grabnickas tarė žodį apie šių laikų Lietuvos motinas, jų džiaugsmus ir skausmus, jų kovą su šių laikų gyvenimo blogybėmis, kvietė narses melstis už Lietuvos motinas. Buvo perskaitytas J. Degutytes eilėraštis apie Pirciupio motiną, kurią skulptorius G. Jokūbonis įamžino granito paminkle, norėdamas, kad žmonės prisimintų 118 nelaimingųjų, kuriuos besitraukianti vokiečių kariuomenė sudegino su visu Šilainės kaimu.

Spalio mėn. 1 d. Tėvų Pranciškonų koplyčioje bus laikomos šv. Mišios už mirusius ir gyvus kuopos dvasios vadus bei mirusias sąjungos nares.

Eugenija Treimanienė

Naujausiais Lietuvių klubo nariais birželio 3 d. tapo jau anksčiau aktyviai reikšęsi Grazina Garbienė ir Jonas Navakas.

I. D.

Liepos 18 d. Lietuvių klubo popietės metu bus prisiminti mūsų transatlantinio skrydžio lakūnai Darius ir Girėnas, kurie prieš 66 metus perskrido Atlantą, bet lektuvui nukritus, žuvo netoli Soldino, Vokietijoje.

CLEVELAND, OH

KVITIMAS Į TREČIAJĄ „GIJOS“ GEGUŽINĘ

Cleveland lietuvių sambaris „Gija“ visus kviečia į trečiąją sambūrio gegužinę šeštadienį, liepos 17 d., 4 val. p.p., „Beachland Park“ išvykų vietoje, kuri yra Canterbury gatvės pabaigoje, prie Erie ežero. Visi bus vaišinami šašlykais, salotomis ir gaivinančiais gėrimais.

Gegužinės programa prasidės 6 val. vak. Bus Vilniaus Teatro „Lėlė“ aktorės Onutės Pučkoriūtės lėlių vaidinimas, vaikų pasirodymai, žaidimai vaikams ir suaugusiems, lietuviškos dainos, muzika, šokiai ir laimėjimai. Vakaro pabaigoje Kauno „Radija Tau“ sesers vaikai Lietuvoje ir Kanadoje, artima Gaizdučių šeima Clevelande, draugai. Jo pasiūlymas yra – 100 dol. taupymo sutartis (savings bond), dovanota lietuvių kredito kooperatyvo „Taupa“, yra pirkimo kortelė drabužiams „Old

Š. m. balandžio 27 dieną staiga mirė skulptorius Juozas Pivoriūnas. Jis buvo gimęs 1923 metais gegužės 3 d. Lietuvoje, Švenčionių apskrityje, Tverėčių apylinkėje.

Vilniuje a. a. J. Pivoriūnas baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją, Vokietijoje studijavo Baltiečių Pineburgo universitetą, Freiburge baigė Meno mokyklą. Jo ryškiausi darbai – skulptūra „Dovydas ir paukščiai“. A. a. J. Pivoriūnas dalyvaudavo įvairiose parodose, meno klausimais bendradarbiavo spaudoje. Svarbus straipsniai buvo išspausdinti „Metmenyse“ – studija apie M. K. Čiurlionį ir 1955 metais „Kultūros baruose“ studija „Čiurlionis sovietmečio smilkuose“. Neteikė a. a. J. Pivoriūno, liudi velionio brolių ir sesers vaikai Lietuvoje ir Kanadoje, artima Gaizdučių šeima Clevelande, draugai. Jo pasiūlymas yra – 100 dol. taupymo sutartis (savings bond), dovanota lietuvių kredito kooperatyvo „Taupa“, yra pirkimo kortelė drabužiams „Old

Surašė Aldona Stempužienė

SKELBIMAI

Ivairūs

Nekilnojamo turto

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turio Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-9854
(773) 581-8854

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-8624

For Rent
Cicero, IL, large 5 rms., 2 bedrms, 2nd fl. apt. Heated, laundry room. Call 630-655-5501. Leave message.

Condo for sale by owner
4131 W. 93 Pl., Oak Lawn, IL
3 bdrms, 2 baths, 2nd fl.
\$129,500.
Call tel. 708-424-4087.

Ieškome patyrusių dažytojų, turinčių savo transportą. Darbas šiaurės vakarų priemiesčiuose. Teiraukitės nuo 8 iki 10 val. vakaro tel. 847-808-9109 angliškai arba rusiškai.

GREIT PARDUODA

RE/MAX RESULTS REALTORS
off. (773) 586-5959
home (708) 425-7160
pager (708) 886-4919

RIMAS L. STANKUS
• Greitai ir sąžiningai patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkaime ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

KMECK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

For Sale
Lovely condo, Oak Lawn, Parkshire South 98 St. & Keeler. Spacious, 2 bdrms., 2 baths. 1 st fl. Eat-in kitchen, huge balcony, lge. Pvt. Garage & laundry rm.
\$104,900. Call 708-423-6088.

sekmadienį, liepos 25 d.

Nek Pr. Marijos Seserų

vienuolyno sodijoje

PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Koncelebruotos ŠV. MIŠIOS

Pagrindinis celebrantas: svečias iš Lietuvos -

Tėvas Algimantas Gudaitis, SJ

12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai

3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA

Vėlavų nuleidimas

4:00 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS

4:30 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą

5:00 ŠOKIAI ir ŽAIDIMAI visiems

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti - pasikvieskite ir savo draugus!

Navy" parduotuvėje, gerų mlynų krepšelis iš „Patrios“, pietūs „Gintaro“ restorane ir kitos vertingos dovanos. „Beachland Park“ yra tinklinio aikštelė, dvi lauko teniso

A. + A. JUOZAS PIVORIŪNAS

Š. m. balandžio 27 dieną staiga mirė skulptorius Juozas Pivoriūnas. Jis buvo gimęs 1923 metais gegužės 3 d. Lietuvoje, Švenčionių apskrityje, Tverėčių apylinkėje.

Vilniuje a. a. J. Pivoriūnas baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją, Vokietijoje studijavo Baltiečių Pineburgo universitetą, Freiburge baigė Meno mokyklą. Jo ryškiausi darbai – skulptūra „Dovydas ir paukščiai“. A. a. J. Pivoriūnas dalyvaudavo įvairiose parodose, meno klausimais bendradarbiavo spaudoje. Svarbus straipsniai buvo išspausdinti „Metmenyse“ – studija apie M. K. Čiurlionį ir 1955 metais „Kultūros baruose“ studija „Čiurlionis sovietmečio smilkuose“. Neteikė a. a. J. Pivoriūno, liudi velionio brolių ir sesers vaikai Lietuvoje ir Kanadoje, artima Gaizdučių šeima Clevelande, draugai. Jo pasiūlymas yra – 100 dol. taupymo sutartis (savings bond), dovanota lietuvių kredito kooperatyvo „Taupa“, yra pirkimo kortelė drabužiams „Old

Šiauliai. Gegužės 20 d. vysk. E. Bartulis lankėsi Šiaulių „Gyvenimo kelio“ specialiojoje internatinėje mokykloje, kurioje mokosi 190 sutrikusio intelekto 7-22 m. moksleivių iš visos Lietuvos, tarp jų 75 našlaičiai ir beglobiai. Mokykloje vaikai įgyja mezgėjų, batsiuvų, namų ūkio ekonomų ir kt. profesijas. Vyskupas pašventino tikybos kabinetą, apžiūrėjo mokyklą.

Surašė Aldona Stempužienė

Juozas Pivoriūnas

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

NESU ATSAKINGA UŽ
L. TAUTKUVIENĖS
TEKSTĄ

Ligija Tautkuvienė savo rašomai knygai — „Grandinėles“ reikšmė išeivijos lietuvių kultūros gyvenimui“ medžiagą rinko ir „Draugo“ dienraštyje spausdino savo nuožūra.

I mano prašymą, kai kurios jos surinktos medžiagos nekelbti autorė neatsižvelgė.

Už gerb. Ligijos Tautkuvienės parašytą ir „Drauge“ išspausdintą tekstą, pavadintą — „Grandinėles“ reikšmė išeivijos lietuvių kultūros gyvenimui“, nesu atsakinga.

Aleksandra Sagienė
Vilnius

KUR NUKREIPTI ISTORIJA?

Lietuvos miestų, o taip pat miestelių ir kaimų viešosios bibliotekos renka medžiagą apie „ižymius“ jų krašto žmones (š. m. birželio 29 d. laišku skyriuje buvo išspausdintas kvietimas atsiųsti iš Širvintų kilusius tautiečius, gimines, artimuosius).

Prieš keletą dienų iš Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos direktorės gavau laišką, kuriame dėkojama už „gražią, reikalingą ir be galo vertingą dovaną“ — t. y. mano tėvelio a. a. Mykolo Tonkūno biografiją ir prisiminimų rankraštį, kuriuos nesenai jiems padovanojau.

Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekoje yra įkurtas rankraščių skyrius, kurio fondose komplektuojama brangi Pasvalio krašto žmonių rankraščiai ir kiti dokumentai. Mykolo Tonkūno prisiminimai — tai vertinga medžiaga, kurią galėsime panaudoti įvairių renginių metu.

Su laišku atėjo ir bibliotekos leidžiamas Pasvalio krašto kultūros bei istorijos mėnraščio „Šiaurietiški atsivertimai“ du numeriai. Paskutiniajame — birželio mėnesio „Sugrįžimai“ skyriuje su atitinkamu pristatymu išspausdinti iš ciklo „Mano prisiminimai“ itin įdomūs tėvelio vaikystės nuotraukos, išdaigos, pastabos bei tų laikų vaikų — tėvų santykių „Ateityje“, — rašo bibliotekos direktorė, — pagal gali-

mybes, šiuos prisiminimus spausdinsime ir toliau“.

Buvo be galo sunku ir gaila skirtis su 94 metų turinio tėvelio rašytu rankraščiu, topografiniu žemėlapiu ir iliustracijomis, bet liko originalo kopijos, o rankraštis yra naudojamas ir neguli kur nors lentynoje ar stalčiuje.

Ritonė Rudaitienė
Lemont, IL

GINKLAI, KONSTITUCIJA IR TIKROVĖ

Naujai atrastame Amerikos žemynė netruko pradėti organizuoti europiečių naujakurių kolonijos. Aplinka buvo pirmapradiškai laisva, beveik be valstybinio gyvenimo varžtų. I naujų kolonijų valdomuosius organus buvo žiūrima kaip į priespaudos vykdytojus, kolonijoms svetimus. Po kraštą išsklidę kolonistai galėjo pasikliauti savimi patiais ir kaimynais. Visas gyvenimas ir turimos priemonės buvo primityvios, išskyrus naujai iškilusias valstybinio tvarkymosi formas. Naujakuriai tenkinosi primityviais įrankiais, jų tarpe ir apsaugai laikomais ginklais, reikalingais ir mėsos iš miško, šeimai maitinti parsi- nešti, ir nuo miške besislaps- tancijų plėšikų apsaugoti. Ginkluotų kolonistų prestižas labai pakilo, kada kautynėse su metropolijų kariuomene jie tų kariuomenę sumušė ir savo nepriklausomybę išsaugojo.

XVIII a. pabaigoje naujoje JAV konstitucijoje buvo įrašyta, kad visi JAV piliečiai turi teisę laikyti ginklą. Ta teisė yra išlikusi iki šios dienos. Konstitucijos kūrėjai negalėjo žinoti, kad konstitucija yra paties gyvenimo pasmerkta nuo gy- venimo atsilikti.

Mūsų svarstomoje srityje yra iš esmės pasikeitę bent ke- lios aplinkybės, kurios ginklo laikymo klausimą visai keičia. Yra visai pasikeitusi šiame kontinente gyvenanti visuo- menė, ir jos aplinka bei nuo- taikos.

Teisė laikyti ginklą buvo su- prantama ir pateisinama prieš du šimtmečius. Dabar sąlygos yra tiek pasikeitusios, kad vargu, ar yra pasaulyje valstybė, ar jų grupė, kuri savo karine galybe prilygtų JAV. Prieš du šimtmečius šautuvus

Antano ir Jono Juškų etninės kultūros muziejus Vilkiuje. Birželio 19-ąją Antano ir Jono Juškų etninės kultūros muziejuje buvo paminėtos garsaus kunigo, tautosakininko ir kalbininko Antano Juškos 180-osios gimimo metinės. Susirinkusieji apžiūrėjo daugybę eksponatų seniausioje Lietuvos medinėje klebonijoje, klausėsi praeimų ir pasakojimų apie šį iškilų žmogų.

Nuotr. Eltos

buvo per laibgalį užtaisomas palaidu paraku ir kulka, o da- bar akimirks tereikia užtai- syti visą apkaubą. Modernus ginklas daug veiksmingesnis už senovinį, o kartu ir pavojin- gesnis.

Yra žmonių, kurie junta lyg ir trauką ginklą turėti. Vieni sudarinėja ginklų kolekcijas, kiti juos naudoja medžioklei, dar kiti juos renka dėl kurios kitos priežasties. Tokios gink- lų kolekcijos turi ir mokslinės vertės.

Masinas ginklų turėjimas ir laikymas yra savotiška JAV valstybinės santvarkos sa- vybė, kuri neturi sau lygaus atitikmens kitame krašte.

Nepaisant pastarųjų metų Amerikos mokyklose išprotė- jusių moksleivių įvykdytų bendramokslis šaudymų ir vi- suomenėje kilusio susirūpini- mo bei pasipiktinimo, nesu- kontroliuojami šaunamieji ginklai ir toliau lieka rimta visuomeninė problema, kurio- je jausmai, klaidinga galvose- na, atgyvenusios tradicijos, pagaliau ekonominiai reikalai susipainioja į greit neišnar- piamą kamuolį. Amerikos vi- suomenės pažiūros įvairuoja nuo šios „teisės“ neliečiamumo iki griežtos kontrolės įvedimo. Vienokiu ar kitokiu atveju, jei- gu svetima kariuomenė ban- dytų pulti JAV teritoriją,

Amerikai gintis būtų reikalin- gi rimti kariniai, o ne muzieji- niai ginklai, kurių dar pakan- ka nusikalstamumo pobūdžio veiksmams.

Šią apžvalgę baigiant, dar reikia paminėti „National Rif- fle Association“ vardu besiva- dinančią organizaciją, sutrum- pintai, N.R.A., kuri, be spor- tinių tikslų, labai uoliai gina ir ginklų „neliečiamybę“. N.R.A. turi daug įtakingų na- rių, kurie padeda tą teisę ginti bei saugoti.

Dar vienas, dabartinę perse- nusių padėti palaikantis veiksnys yra ginklų gami- nanti pramonė ir su ja surišta prekyba. Saskaity suvedus matome, kad ankstyvo padė- ties sutvarkymo laukti neten- ka. Tikybos, kokia ji bebūtų, visiškai pašalinimas iš mo- kyklos ir viešojo gyvenimo, klaidingai suprantama laisvė, tėvų vaidmens šeimose panei- gimas yra tik eilė priežasčių, privedančių prie masinių žu- dynių mokyklose ir gyvenime. Mūsų, lietuvių, tai neatpalai- duoja nuo žmogiškos ir tau- tinės atsakomybės.

Vytėnis Statkus
North Riverside, IL

GRŪTO PARKAS

Seimui atsisakius paskirti lėšų sovietmečio stabams kur- ti parką Džukijoje, atrode, kad labai nemalonius projek- tas nebus įvykdytas.

Iš tikrųjų jis dar nepalaido- tas, nes keli Seimo nariai, meno specialistai ir švietimo pareigūnai bei Lietuvos lais- vės lygos vadovas applanke parką ir vyksta pasitarimai, ką daryti.

Sunku suprasti, kaip Lietu- voje gali būti pritariančių žmonių tokiame projektui, lai- kyti gyvus pačius tamsiausius Lietuvos istorijos metus ir garbinti Lietuvos naikintojus.

Kyla klausimas: ar žydai turi kur nors panašų parką su Adolfo statula ir kitais jo sta- bo nariais?

Romualdas Povilaitis,
D.D.S.
Lemont, IL

MES NEPRITARIAM

Kalbū apie Džukijoje kuria- mą budelių parką. Kas ten per žmonės? Dar neprisizū- rėjo per tiek metų! Idomu, kas juos slepė beveik 10 metų! Se- niai reikėjo sumalti į žvyrą ir kelius išgrįsti. Gėda pagalvo- ti. Likusiems partizanams akis bėdys. Maniau, kad tik Lietuvai nusipelnusiems pa- minklai stovi. (Kaip partizano motinai Lemont). O dabar ir žudikams! O ten tuos bude- lius saugos, neduok Dieve, at-

DRAUGAS, 1999 m. liepos 9 d., penktadienis

5

Antano ir Jono Juškų etninės kultūros muziejus. Birželio 19-ąją muzieju- je buvo paminėtos garsaus kunigo, tautosakininko ir kalbininko Antano Juškos 180-osios gimimo metinės.

Nuotr. Eltos

A.†A. BARBORA BLINSTRUBIENĖ Razvilaitė

Gyveno Čikagoje. Mirė 1999 m. liepos 7 d. sulaukusi 89 metų.

Gimė Čikagoje.

Nulūdę liko: vyras Teodoras, dukros: Severina Juš- ka, žentas Karolis ir Daiva Panarienė, žentas Raymon- das; anūkas Egidijus Juška su šeima; seserys Stella Paškonienė, vyras Augustas ir Jadze Vanagienė su šei- ma; svainė Eugenija Blinstrubienė su šeima bei kiti gi- minės Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė pašarvota penktadienį, liepos 9 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. ir šeštadienį, liepos 10 d. nuo 8 val. ryto iki 10 val. ryto Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės šeštadienį, liepos 10 d. Iš laidojimo na- mų 10 val. ryto Velionė bus nulydėta į Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a.a. Barbora bus palai- dota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažis- tamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: vyras, dukros, anūkas ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 800-994-7600.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. MOTIEJUS KVEDARAS

A. a. Motiejus vienerių metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus aukojamos liepos 13 d., antradienį. Tėvų Jėzuitų koplyčioje 9 val. ryto.

Draugai ir pažįstami kviečiami šv. Mišiose dalyvauti.

Žmona Danutė

A.†A. Jūrų kpt. inž. POVILUI LABANAUSKUI

mirus, broliui VYTAUTUI, brolinei UOGUTEI, seserims LIUDAI JURĖNIENEI ir ONUTEI MINUKIENEI bei kitiems giminiams reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Emilija Valančienė

Elena Švažienė

Bronė ir Oskaras Kremeriai

Bronė ir Albertas Kremeriai

A.†A. v. s. JONUI PARONIUI

staiga mirus, gilią, nuoširdžią užuojautą reiškiam sūnui JONUI, dukteriai IRENAI, broliui ZIGMUI, visiems giminiams ir artimiesiems.

Brolis Jonas buvo vienas uoliausių skautijos narių. Už ilgametį darbą ir vadovavimą sąjunga įvertino Velionį apdovanodama aukščiausiu LSS garbės ženklu, Geležinio Vilko ordinu.

Lietuvių Skautų Sąjunga kartu su jumis dalinasi skausmu ir liūdesiu.

v. s. Birutė Banaitienė

LSS Tarybos Pirmijos pirmininkė

Ar esate kada atostogavę dvare? Tokią galimybę jums siūlo Bikiškio dvaro Utenos rajone savininkė Dalia Gruodienė. Lietuvoje turime tokstančio ir dviejų ežerų kraštą — Utenos apskrityje, kur Anykščių, Ignalinos, Mo- lėtų, Utenos bei Zarasų rajonuose atostogų dienas ar tiesiog savaitgalį galima praleisti ne tik kemping, poilsio namuose, bet ir sodyboje, stovinioje ant paties ežero kranto...

Nuotr. Eltos

Namams Paskolos, Apdraustos Skaitytos

Mutual Federal Savings and Loan
Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Okas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apjūnų Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

